

GEDİK & ERAKSOY

24 Haziran 2016

BREXIT NEDİR VE BUNDAN SONRA NE OLACAK?

İngiltere'nin Avrupa Birliği'nde kalıp kalmama konusunda gerçekleştirdiği referandum sonuçlarına göre referanduma katılanların yüzde 52'si Avrupa Birliği'nden ayrılma yönünde oy kullandı. Peki bu sonuç ne anlama geliyor ve olası etkileri nedir? İşte İngiltere'de yapılan referandumun etkileri ve sonuçları ile ilgili ilk tahlilde öne çıkan konulara ilişkin merak edilen sorular ve cevaplar.

1. İngiltere referandum sonuçlarına göre Avrupa Birliği'nden ayrıldı mı?

Hayır. Referandum sonuçları hukuken İngiltere'nin Avrupa Birliği üyeliği konusunda herhangi bir bağlayıcılık içermiyor ve İngiltere hâlihazırda Avrupa Birliği üyesi statüsünü muhafaza ediyor.

2. Referandumda çıkış kararı alındığına göre bundan sonra ne olacak?

Bundan sonraki politik sürecin nasıl devam edeceği belirsizliğini koruyor. Hukuken İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılması için ilgili birlik düzenlemelerinde öngörülen çıkış bildirimini Avrupa Konseyi'ne iletmesi gerekiyor.

Çıkış bildiriminde bulunulup bulunulmayacağı, bulunulacak ise ne zaman bulunulacağı konusunun ise önümüzdeki dönemde gerek İngiltere, gerek Avrupa Birliği nezdindeki siyasi gelişmelerle bağlantılı olarak şekillenmesi bekleniyor.

3. Çıkış kararının alınması halinde çıkış süreci nasıl gerçekleşecek?

Bundan sonra yaşanacak politik ve diplomatik gelişmeler sonucunda İngiltere Avrupa Birliği'nden çıkma kararını uygulama yönünde tercihte bulunursa, o takdirde, İngiltere'nin öncelikle Avrupa Konseyi'ne Avrupa Birliği Anlaşması'nın 50'nci maddesi uyarınca çıkış bildiriminde bulunması icap ediyor.

Bildirimden ardından, Avrupa Konseyi'nin ve İngiltere'nin, iki yıllık süre içinde çıkışın nasıl gerçekleştirileceği ve sonrasında Avrupa Birliği ile ilişkilerin hangi çerçevede yürütüleceği konusunda bir mutabakata varmaları ve mutabakat metni imzalamaları gerekiyor.

Hukuken, mutabakat metninin öncelikle Avrupa Parlamentosu tarafından çoğunluk oyuyla verilecek iznin alınması ve Avrupa Konseyi tarafından nitelikli çoğunluk kararı ile uygun bulunarak imzalanması gerekiyor. Bu aşamaların geçilmesinden sonra belirlenecek yürürlük tarihinin geçmesiyle birlikte İngiltere'nin Avrupa Birliği üyeliği sona erebilmesi mümkün olabilecektir.

Şayet iki yıl içinde bir mutabakata varılamazsa, o takdirde, iki yıllık sürenin bitiminden itibaren çıkış kendiliğinden gerçekleşmiş sayılacaktır.

4. Çıkış bildiriminden itibaren bu süre uzatılabilir mi?

Evet. Ancak bu sürenin uzatılabilmesi için Avrupa Konseyi'nin oybirliği ile karar vermesi gerekiyor.

5. Çıkış bildiriminin geri alınması mümkün mü?

Bu konuda Avrupa Birliği Anlaşması'nda herhangi bir açık düzenleme bulunmuyor. Bununla birlikte, çıkışa ilişkin bildirim yapılırsa, Avrupa Birliği üyesi ülkeler ile yapılacak bir mutabakatla geri çekilmesi olası ihtimaller arasında değerlendirilebilmesi mümkün gözüküyor.

6. Çıkış bildiri dışında başka usuller çerçevesinde fiili çıkış mümkün mü?

İngiltere'nin Avrupa Birliği düzenlemelerine riayet etmeksizin tek taraflı olarak Avrupa Birliği'nden çıkışı mümkün olmakla birlikte, siyasi olarak sonuçları dikkate alındığında şu aşamada olası gözüküyor.

7. Avrupa Birliği Düzenlemeleri İngiltere için halen bağlayıcı mı?

Evet. Çıkış kararı hukuken bağlayıcılık içermediği ve İngiltere halen birlik üyesi olduğu için birlik düzenlemeleri de İngiltere'yi bağlamaya devam ediyor. Hatta bundan sonraki süreçte de İngiltere, hukuken çıkış gerçekleşene kadar, Avrupa Birliği'nin kabul edeceği yeni düzenlemeleri de iç hukukta uygulamakla mükellef olacak.

Bununla birlikte, ileriye dönük olarak Avrupa Birliği düzenlemelerinin İngiltere'nin iç hukukuna ne ölçekte yansıtılacağı hususu, siyasi ve diplomatik olarak sürecin nasıl yönetileceği ve Avrupa Birliği'ne çıkış bildiriminde bulunulması durumunda, Avrupa Birliği Konseyi'yle karşılıklı gerçekleştirilecek müzakerelere bağlı olarak şekillenmesi beklenmektedir.

8. İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden çıkışı gerçekleşirse, Avrupa Birliği ile bundan sonraki ilişkileri hangi düzlemde devam edebilir?

Bu konuda hali hazırda bir yorumda bulunmak erken olmakla birlikte, olası senaryolar arasında Norveç modeli, İsviçre modeli, gümrük birliği işbirliği (Türkiye modeli) ve Kanada modelleri yer alıyor.

9. Referandum sonuçları İngiliz hukuku çerçevesinde akdedilmiş özel hukuka tabi finansal işlemleri nasıl etkiliyor?

Her bir sözleşme ve işlem, kendine özgü hüküm ve şartları çerçevesinde ayrı bir hukuki analiz gerektirmekle birlikte, özellikle uluslararası kredi piyasalarında standart olarak kullanılan sözleşmelerde sıkça yer verilen erken ödeme hükümlerinin (*pre-payment clauses*) ve temerrüt hükümlerinin (*default clauses*); esaslı olumsuz etki (*material adverse clause*), piyasa bozulması (*market disruption clause*), hukuka aykırılık (*illegality*) gibi hükümlerin ve Avrupa Birliği'ne genel olarak yapılan atıfların da dikkate alınarak gözden geçirilmesinde fayda bulunmaktadır.

Aynı şekilde, özellikle uluslararası tahvil piyasasında kullanılan temerrüt hükümlerinin (*default clauses*) ve *force majeure* hükümlerinin de bu açıdan incelenmesi önem taşıyabilecektir.

ISDA sözleşmeleri çerçevesinde girişilen türev işlemlerde ise, temerrüt ve fesih maddelerinin yanı sıra ek teminatlandırma yükümlülükleri gibi konular da önümüzdeki dönemde yaşanacak finansal ve siyasal gelişmelerin etkilerini dikkate alarak değerlendirmek gerekebilecektir.

Gedik Eraksoy Avukatlık Ortaklığı

River Plaza Kat:17, Büyükdere Cad.
Bahar Sok. No:13
TR-34394 Levent, Istanbul
Turkey

Tel +90 212 371 2950
Fax +90 212 371 2955

www.gedikeraksoy.com

© Gedik Eraksoy Avukatlık Ortaklığı 2012. Bu doküman genel olarak bilgi vermek amacıyla matuf olup, herhangi bir şekilde hukuki tavsiye yerine geçmemektedir.

Hakkı Gedik
Partner, Gedik & Eraksoy

Contact
Tel +90 212 371 2950
hakki.gedik@gedikeraksoy.com

Gökhan Eraksoy
Partner, Gedik & Eraksoy

Contact
Tel +90 212 371 2952
gokhan.eraksoy@gedikeraksoy.com

Umut Gürgey
Senior Counsel , Gedik & Eraksoy

Contact
Tel +90 212 371 2966
umut.gurgey@gedikeraksoy.com